TEKST: *dr. sc. Darko Huljenić*
FOTO: *iz korporacijskog fundusa*

M-ZDRAVSTVO U EU

EU već dulji niz godina potiče istraživačke i poslovne inicijative u primjeni mobilnih tehnologija za pomoć u zdravstvenom procesu. Inicijative su prisutne financiranjem istraživačkih projekata kroz okvirne programe (FP) te kroz programe za konkurentnost i inovativnost (CIP).

Prema istraživanjima nezavisnih analitičara u proteklih nekoliko godina m-zdravstvo do sada još nije zaživjelo kao komercijalni proizvod zbog poteškoća čiji uzroci leže u postojećem poslovnom modelu. Čitav niz u manjoj mjeri instaliranih aplikacija i usluga mogu se svrstati u domenu mobilnog zdravstva, ali nitko još nije dosegao globalno prihvaćeni predložak.

Zadnji spominjani komercijalni model je kod operatora Orange Austria koji je pokušao doći do poslovnog modela u okviru operatorske ponude usluge. Osnovne analize pokazuju početne probleme u organizaciji zaokružene usluge u smislu nejasne podrške sa strane liječnika. U istraživačkom smislu je napravljena poprilična količina prototipnih aplikacija koje su se fokusirale na pojedine specifične bolesti i adekvatna rješenja za njih. Osnovni problem koji je uočen je međusobna nesukladnost pojedinih rješenja i nemogućnost šire interoperabilnosti. Temeljem toga se sada pokreću istraživački projekti koji u tehnološkom smislu pokušavaju konsolidirati dosadašnje rezultate i pružiti unificiranu platformu koja će inherentno osiguravati interoperabilnost i širu primjenu.

NUŽNA INTEROPERABILNOST

Danas se više ne ističe samo primjena za mobilno pružanje usluga u zdravstvu već općenitiji pristup za lakši život u okolini podržan tehnološkim dostignućima (*Ambient Assisted Living*). Ako bismo sumirali dosadašnje rezultate dolazimo do čitavog niza tehnoloških elemenata koji su i verificirani u zdravstvenoj praksi za pojedine specifične potrebe, ali uz nedostatak lake i jednostavne interoperabilnosti kako u domeni mobilnog zdravstva tako i u općenitom uključivanju u cjelokupnu inicijativu e-zdravstva čiji je cilj osigurati primjenu ICT tehnologije za pomoć u zdravstvu i ostalim inicijativama koje imaju za svrhu bolje i jeftinije pružanje usluga građanima.

KLJUČNO - CERTIFICIRANJE UREĐAJA

Drugi vrlo značajan faktor u usporavanju šire primjene tehnologije za mobilno zdravstvo je problem cjelokupne EU politike glede mobilnog zdravstva i odgovarajuće pravne regulative u praktičnoj primjeni takve tehnologije u domeni zdravstva (od elemenata vjerodostojnosti postupaka, kroz zaštitu podataka do utjecaja na ostale postupke u zdravstvu i na samog korisnika). Osnovne dileme proizlaze iz toga hoće li se podaci prikupljeni kroz mobilni nadzor pacijenta tretirati kao medicinski podaci ili će se koristiti samo kao pomoćni indikatori.

Odluka nije jednostavna jer ako se tretiraju kao medicinski vjerodostojni podaci tada se zahtijeva da uređaji s kojima se prikupljaju budu u klasi medicinskih uređaja, a to onda znači i odgovarajuće troškove za certifikaciju i kontinuirano održavanje uređaja za razliku od orijentacijskih podataka. Tu su odluke i pravna regulativa nužne da bi osigurale širu primjenu ostvarenih rješenja.

OGROMAN POTENCIJAL

Ako se gledaju financijski pokazatelji onda je već dulje vrijeme jasno da je u tom području ogroman financijski potencijal za proizvođače uređaja i ponuđače usluga, kao i potencijal ušteda koje se mogu ostvariti primjenom tehnologije, a kroz sve to zadovoljniji korisnici. Do sada su uložena ogromna sredstva u istraživanja i dosegnuti su vrlo značajni rezultati i dokazani potencijali tehnologije – vrijeme je da se stvore i politički i pravni okviri da se tehnologija može široko primijeniti. Praktična iskustva pokazuju da su sve strane zainteresirane kroz provedena istraživanja i vrlo zadovoljne postignutim – liječnici s mogućnostima prikupljanja podataka, a pacijenti s mogućnostima pružanja medicinske pomoći odnosno skrbi. Prema tome, perspektive su jako dobre samo treba strpljenja u stvaranju komercijalnih preduvjeta.